

امتحانات متمرکز عمومی نیمسال دوم ۱۴۰۱-۱۴۰۰

ساعت برگزاری: ۱۰:۳۰ صبح | نمره: ۱۵ | مدت پانجمینی: ۹۰ دقیقه

شماره یا نام مصحح اول	نمره به عدد	نمره به حروف
شماره یا نام مصحح دوم	نمره به عدد	نمره به حروف

مهر مدرسه

کد طلکبکی:

کد امتحان:	۲۴۰۱۲/۰۳
تاریخ آزمون:	۱۴۰۱/۰۳/۲۱
عنوان:	نحو عالی ۲
کتاب:	مبادی العربیه - جلد ۴
محدوده:	از ابتدای منصوبات تا ابتدای حال (ص ۱۹۹-۱۱۸)
حذفیات:	ندارد

کهاز نوشتن نام و نام خانوادگی در برگه امتحان و پاسخنامه، خودداری نمایید.

۰/۵

۱- چرا استعمال مفعول مطلق در عبارت: «انت أكرم الناس كرمًا» صحیح نیست؟ ص ۱۱۸

- الف. چون وصف، دلالت بر حدت ندارد.
- ب. چون از نظر معنا، مماثل نیست.
- ج. چون عامل، متصرف نیست.
- د. چون «كرمًا»، مصدر نیست.

۰/۵

۲- اعراب محلی جمله اسمیه «هم ملاقوا الله» در آیه شریفه: «قال الذين يظنون أنهم ملاقوا الله كم من فئة قليلة غلبت فئة كثيرة باذن الله» چیست؟ چرا؟ ص ۱۲۸

- الف. محلاً منصوب - منصوب بنزع خافض
- ب. محلاً منصوب - جانشین دو مفعول
- ج. محلی از اعراب ندارد - صله
- د. محلاً منصوب - مفعول به

۰/۵

۳- کدام گزینه در مورد «علیکم» در عبارت: «علیکم بحسن الجوار» صحیح است؟ ص ۱۳۶

- الف. متعلق به فعل محذوف
- ب. گزینه ب و ج
- ج. خبر مقدم
- د. اسم فعل

۰/۵

۴- اضافه اسم فاعل در جمله: «كنت شاکر همتک» چه حکمی دارد؟ ص ۱۴۱

- الف. جایز است چون دارای زمان حال مؤول است.
- ب. واجب است چون دارای زمان ماضی است.
- ج. واجب است چون مستمر الازمه است.
- د. جایز است چون از باب حکایت است.

۰/۵

۵- فاعل افعال تعجب در دو جمله: «ما أحسنَ الرياض و أكرمُ بهذا الأديب» بترتیب چیست؟ ص ۱۵۴-۱۵۳

- الف. ضمیر مستتر در أحسن و کلمه هذا
- ب. ضمیر مستتر در دو فعل تعجب
- ج. الرياض و الأديب
- د. الرياض و هذا

۰/۵

۶- نوع و اعراب صحیح منادا، در عبارت: «یا حلیم لا یعجل» چیست؟ ص ۱۷۰

- الف. نکره مقصوده - منصوب
- ب. نکره مقصوده - مضموم
- ج. شبه مضاف - مرفوع
- د. مضاف - یا مفتوح

۰/۵

۷- با توجه به باب استغائه کدام استعمال غلط است؟ ص ۱۷۷

- الف. یا قومًا للغریق
- ب. یا قومًا للمظلوم
- ج. یا لزیدٍ للمظلوم
- د. یا قومٍ للغریق

۸- عملکرد مصدر را در آیه شریفه: «وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتِطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا» را معین کنید. ص ۱۵۲

جواب: حج: مصدر: بیت مفعول به / مَنْ: فاعل

۹- نقش و عامل کلماتی که زیر آن خط کشیده شده چیست؟ (هر مورد نیم نمره)

الف) أَيَا مَا تَدْعُوا فَلَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى ص ۱۲۳

جواب: شرطیه - مفعول به عامل: تدعوا

ب) سُبْحَانَكَ اللَّهُ الْعَظِيمَ ص ۱۵۹

جواب: مفعول به از باب اختصاص عامل: فعل محذوف اخص

ج) أُزِيداً مَرَرْتُ بِهِ ص ۱۶۳

جواب: مفعول به برای جاوزت. (اگر جواب دهد مفعول به برای مررت محذوف است (۲۵/۰ نمره دارد نه نیم نمره)) عامل: جاوزت

د) يَا هَذَا - وَاصْبِيئَاهُ ص ۱۸۰ و ۱۷۰

جواب: منادای منصوب مبنی بر ضم مقدر محلاً منصوب عامل: فعل محذوف

ه) هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا ص ۱۸۵

جواب: حال یا مفعول مطلق. (پس مفعول له غلط است) عامل: فعل یری

و) وَلَوْلَا دَفَعُ اللَّهُ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَفَسَدَتِ الْأَرْضُ ص ۱۹۹

جواب: بدل بعض عامل: ناس

ز) وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ ص ۱۹۵

جواب: مفعول معه عامل: تَبَوَّءُوا

ح) يَقُولُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ أَيْنَ الْمَفْرُغُ ص ۱۹۱

جواب: مفعول فيه یا خبر مقدم (اگر بنویسد آین مفعول به افعال عموم محذوف، خبر مقدم نیز صحیح است.) عامل: فعل عموم محذوف یا عامل محذوف کافی است

ت) أَخَاكَ وَالْإِحْسَانَ إِلَيْهِ ص ۱۵۷

جواب: مفعول به برای «الزم» محذوف یا مفعول به از باب إغراء عامل: الزم

ی) وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِيَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ ص ۱۹۶

جواب: مفعول به دوم برای تحسب عامل: تحسب

۱۰- با توجه به آیه شریفه: «وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ» به سؤالات زیر پاسخ دهید: ص ۱۳۹

الف) متعلق جار و مجرور و ظرف را مشخص کنید.

جواب: من زائده است و متعلق نمی‌خواهد و عند مفعول فيه متعلق به محذوف، خبر مقدم (نمره)

اشکال مبحث من زائده را طلاب هنوز نخوانده اند؟ پاسخ: سوال مصداقی است که ترکیب آن در ضمن تمرین صفحه ۱۳۹ آمده است ضمن اینکه این مبحث در نحو عالی ۱ در بحث مبتدا و خبر خوانده شده است. لذا اشکال وارد نیست.

ب) ارکان جمله را در جمله اول آیه شریفه با تعیین نقش اعراب را مشخص کنید.

جواب: شیء: مبتدا لفظاً مجرور محلاً مرفوع / جمله اسمیه عندنا خزائنه محلاً مرفوع خبر

۱۱- ان «الضمة» التي على آخر التابع ليست في الصحيح علامة لرفعه فإن متبوعه ليس مُعرباً بل مبنياً و إنما اجتلبت لقصد المشاكلة بين

التابع و متبوعه، فالتابع هنا منصوب بفتحة مقدرة منع ظهورها حركة المشاكلة. ص ۱۷۶-۱۷۵

الف: متن بالا را ترجمه روان کنید. (ترجمه تحت اللفظی پذیرفته نیست)

جواب: ضمه‌ای که انتهای تابع است در بیان صحیح، علامه رفع تابع نیست چرا که متبوع معرب نیست بلکه مبنی است (در حالی که تابع از اعراب تبعیت می‌کند نه از حرکت بنا) بلکه علامه رفع برای مشاکلت (هم شکلی، هم سانی) بین تابع و متبوع آمده است و تابع در چنین مواردی منصوب به فتحة مقدر است که حرکت مشاکلت مانع ظهورش گردیده است.

ب: مطابق متن اعراب تابع را در «یا علی الکریم الاب» را تحلیل بفرمایید.

جواب: در مثال بالا الکریم نعت است که حرکت ضم آن حرکت مشاکلت است و تقدیراً منصوب (نمره)

۱۲- با توجه به قواعد باب «مفعول له» آوردن «من» در عبارت شریفه: «وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ مِنْ إِمْلَاقٍ» واجب است یا جایز؟ چرا؟ ص ۱۸۷

جواب: واجب است چون املاق از افعال قلوب نیست.

۱۳- چرا «مهنة» در عبارت: «كُلُّ رَجُلٍ وَ مِهْنَتُهُ» مفعول معه نیست؟ ص ۱۹۳

جواب: چون قبل از آن جمله ای که دارای فعل یا شبه فعل باشد وجود ندارد.

۱۴- عبارت: «ما اعظم سعادة الشهداء (سفکت) دماؤهم» را با تبدیل فعل داخل پرانتز به اسم مفعول دارای ال بازنویسی و جمله را به دقت

اعراب گذاری کنید. ص ۱۴۶

جواب: ما اعظم سعادة الشهداء المسفوكه دماؤهم / یا ما اعظم سعادة الشهداء المسفوكه الدماء